

GROENLINKS
groningen stad

jaargang 19 - nummer 3 - dec 2008

GROENE KLINKER

NIEUWE KANSEN

TRANSITION TOWNS

BOEKBESPREKINGEN

**VERSLAG GROENLINKS
CONGRES**

REDACTIONEEL

Allereerst wil ik de lezers namens het Groene Klinker team een mooie doortocht door de donkerste dagen toewensen. En een groen en vreedzaam 2009!

Ook al doet de gezellige decemberdrukte anders vermoeden, de krantenkoppen en de TV-nieuwszenders buitelen over elkaar heen om ons te wijzen op de naderende krimp van onze economie. Het is vloeken in de kerk om je daar tevreden over te tonen. Zelfs binnen GroenLinks is dat geen *bon ton*. Ook binnen onze redactie zijn de meningen daarover behoorlijk verdeeld, wat bij het lezen van deze Groene Klinker duidelijk zal worden. Het is dus deze keer moeilijk om het met alles wat wij schrijven eens zijn. We dagen u dan ook graag uit om te reageren en uw mening te geven. Kopij is natuurlijk altijd zeer welkom. Misschien dat de Kersttijd wat ruimte biedt voor het ordenen van de gedachten. Of wellicht borrelen er wat voornemens omhoog die ook

voor anderen interessant zijn. Laat het ons weten.

De Kerst van 1967 heeft de meeste indruk op me gemaakt. Samen met een stel vrienden bivakkeerden we een week in een tent op de Lange Vijverberg in Den Haag, recht tegenover de regeringsgebouwen. Een hongerstaking van een week. Koud en hongerig. Het was mijn eerste ervaring met een lege maag. Het werd daarmee ook de eerste keer dat ik aan den lijve een iet-sepietsje begon te begrijpen van de toestand waar 1.000.000.000 mensen dag in dag uit in verkeren. Als deze arme mensen elkaar een hand geven vormen ze een rij die de aarde 200 maal omspant. Sinds die wake realiseer ik me iedere Kerstperiode weer, hoe bevoorrecht wij hier in het Westen zijn en hoe dankbaar we mogen zijn dat wij de midwinterdagen als een warm feest kunnen beleven. **GK**

Frans Zwitser

PARDON

BELEVENSBELEMMERINGEN

GEENSTIJL

2 INHOUD

- 3 **FRACTIE: CULTUURNOTA**
8 **FRACTIE: NIEUWBOUW SOZAWÉ**
13 **FRACTIE: GROENE PLANNEN COLLEGE**

- 4 **POLITIEK CAFÉ: EUROPA**
6 **VERSLAG CONGRES GROENLINKS**
12 **TOEKOMST VAN 2018**

Cultuurnota definitief vastgesteld

In de vorige Klinker heb ik uitgebreid beschreven, hoe het traject is verlopen naar de definitieve cultuurnota. Gelukkig had het College de korting op het door de Kunstraad geadviseerde bedrag voor Vera al ongedaan gemaakt, maar we waren nog niet helemaal tevreden. In de raadscommissie van 19 november hebben we dat aangegeven en veel fracties bleken onze zorgen te delen. Stichting Beeldlijn en galerie Kunstruimte 09 werden door bijna alle fracties genoemd als instellingen die structureel gesubsidieerd zouden moeten worden. Verder wilden veel fracties meer aandacht voor *e-culture* en nieuwe media.

Ondanks het 'repareren' van Vera, bleef de korting voor de andere zes middelgrote instellingen en festivals veel fracties een doorn in het oog. Maar het College, in de persoon van wethouder Jaap Dijkstra, wilde niet op onze wensen ingaan en dat betekende in de raadsvergadering van 26 november een forse hoeveelheid moties en amendementen. De belangrijkste resultaten: een amendement van PvdA, GroenLinks en SP om de korting op de zes instellingen ongedaan te maken, een amendement ingediend door GroenLinks om Beeldlijn te steunen, een amendement van de SP (ook door GroenLinks gesteund) om Kunstruimte 09 ook structureel te subsidiëren en een motie van D66 en GroenLinks om een fonds voor *e-culture* in te stellen.

FRACTIE

Martiniplaza

De financiering van deze wensen werd op twee, wel wat bijzondere, manieren geregeld. In de commissievergadering van september hadden we al vragen gesteld over de afspraken die in 2001 waren gemaakt bij de verzelfstandiging van Martiniplaza. Wanneer Martiniplaza winst maakt, zou de hoogte van de subsidie opnieuw worden bekeken. Voorlopig zou Martiniplaza een loon- en prijscompensatie over 50% van de subsidie krijgen. Het bleek de afgelopen jaren steeds 100% te zijn geweest. Niemand kon ons duidelijk maken waarom en op welk moment daarover een nieuwe afweging was gemaakt. Het leek er sterk op dat in de loop der tijd de herinnering aan die afspraken wat was weggezaakt. Reden voor ons om een amendement in te dienen en dat weer terug te brengen naar 50%. Uiteindelijk bleek de hele raad, minus de VVD, het met ons eens.

rekenfout

Daarnaast kwam er op de dag van de raadsvergadering een brief van wethouder Dijkstra, dat er een rekenfout in de bijlage bij de cultuurnota zat: er was 140.000 euro meer beschikbaar dan waarmee tot dan rekening was gehouden. Het College wilde dit bedrag naar de algemene middelen doorsluisen, maar (uiteraard zou ik bijna zeggen) waren alle fracties blij dat dit 'cadeautje' een he-le-boel wensen wat makkelijker realiseerbaar maakte. Jammer was wel

dat op deze manier veel aandacht uitging naar een paar knelpunten die nog resteerden, van een verder prachtige cultuurnota. Er gaat meer geld naar cultuur dan ooit en er worden grote bedragen geïnvesteerd. Ook is er behoorlijk meer geld van de centrale overheid beschikbaar. Dat betekent dat de culturele sector in de stad een forse impuls krijgt. En dat is goed voor de stad als geheel, goed voor al die instellingen die met kunst en cultuur bezig zijn en vooral ook heel erg leuk voor ons als inwoners van de stad, die van al dat moois kunnen genieten. Want of je nu houdt van het Haydn Jeugdorkest of van New Attraction, vaste klant bij Vera bent of bij het NNO, van de grote tentoonstellingen van het Groninger Museum houdt of van de experimenten van Sign en NP3, het is er allemaal. En er is nog veel meer. Verdere informatie is te vinden op www.gemeente.groningen.nl/kunst-en-cultuur **GK**

Annie Postma

Verlag vanuit het Politiek Café

Debat met kandidaten Europa parlement

Voor donderdag 11 december had het Politiek Café een Europadebat voorbereid. We hoopten een of twee van de landelijke kandidaten voor het lijsttrekkerschap te bewegen op deze bijeenkomst aanwezig te zijn. Het was dan ook een enorme verrassing toen we twee dagen van tevoren te horen kregen dat alle vijf de kandidaten acte de présence wilden geven. Ook Marije Cornelissen schoof aan, weliswaar geen kandidaat voor het lijsttrekkerschap maar wel voor een tweede plaats.

De avond begon met een korte introductie van de kandidaten: Tineke Strik, Judith Sargentini, Alexander de Roo, en Bas Eickhout. De vijfde kandidaat, Niels van den Berge, kon fysiek niet aanwezig zijn, omdat hij de belangrijke milieuconferentie in Poznan volgde. Maar via zijn videoboodschap was hij er toch een beetje bij.

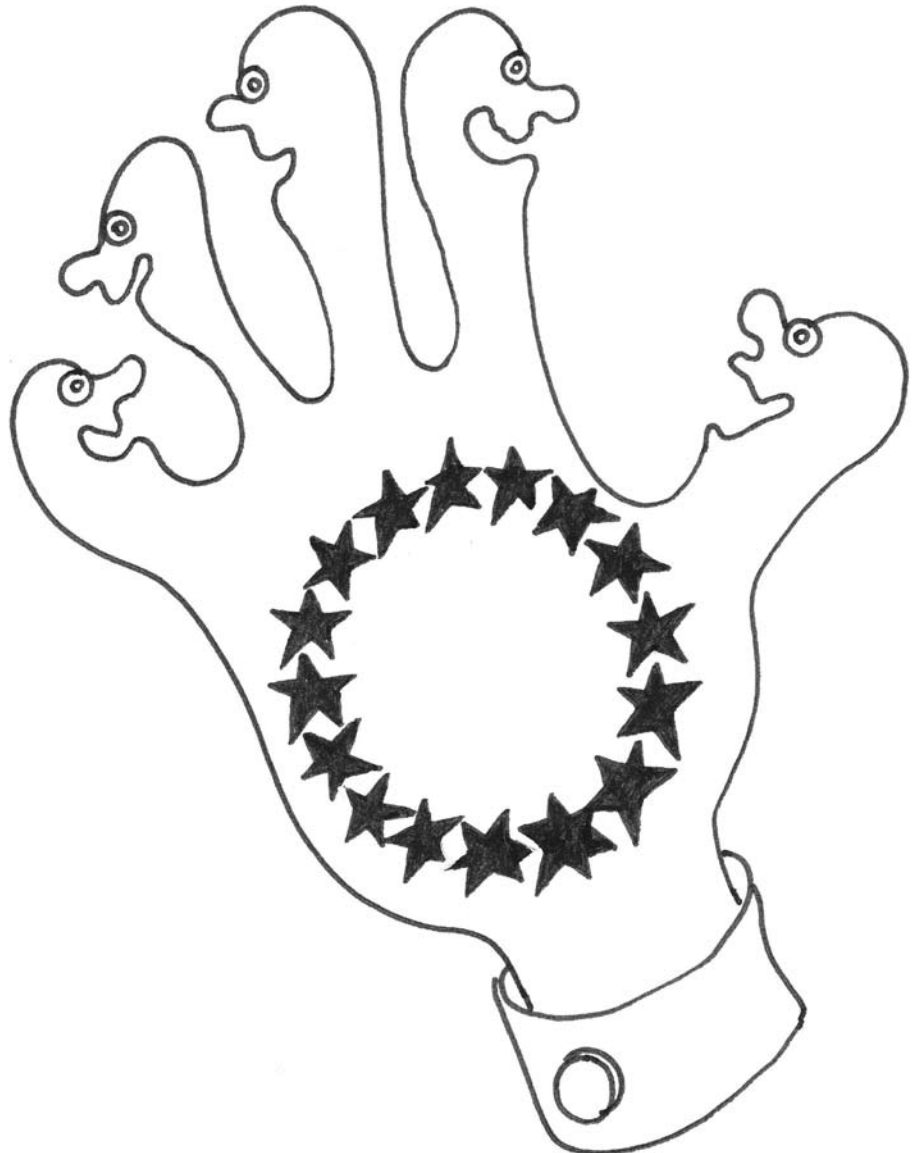
De Politiek Café-avond was een uitgelezen mogelijkheid om een goede indruk te krijgen van onze kandidaten. Met een spervuur van vragen probeerden de aanwezigen hen zoveel mogelijk uit de tent te lokken. Het mocht niet baten. De kandidaten bleken over het algemeen behoorlijk eensgezind te zijn en waren er duidelijk niet op uit bij deze eerste confrontatie elkaar de loef af te steken. Zij hebben dan ook nog anderhalve maand met elkaar door het land te gaan.

Ze waren open maar toch ook voorzichtig. Op de vraag hoe we met de overbelasting van onze aarde moeten omgaan, waren ze unaniem van mening dat het een belangrijk thema is maar dat ze begrippen als consuminderen en krimp niet graag in hun vocabulaire opnemen. Liever vestigen zij de aandacht op verstandig gebruik van onze grondstoffen en innovatie gericht op energiezuinige pro-

ducten. Maar er werd ook gepleit voor drastische vermindering van de vleesconsumptie en verbetering van de balans tussen rijk en arm. Uiteindelijk lukte het Gerrit Duits om enige verwarring tussen de genodigden te stichten door ze uit te dagen heel kort aan te geven waar Europa zich niet mee bezig zou moeten houden. Je zag de kandidaten ongemakkelijk schuiven. Even leek tussen de sprekers een debat te ontstaan over sociale zekerheid. Maar het bleef toch bij aftasten.

Tijdens het napraten bij de bar was de algemene teneur dat we vijf sterke kandidaten hebben. We mogen erg tevreden zijn met dit team, wie van hun ook de lijsttrekker wordt. De voorzitter, ons bestuurslid Arjen Nollés, sloot de bijeenkomst met de woorden dat deze zeer geslaagde avond voor ons het kiezen niet gemakkelijker heeft gemaakt. Het kan nog spannend worden.

Frans Zwitser **GK**

Van de bestuurstafel

Met het afsluitende Toekomstcongres is een einde gekomen aan het toekomstproject. Het Toekomstcongres is voor onze afdeling succesvol verlopen. Een aantal van onze amendementen is door het congres aangenomen. Ook op het lijstje van prioriteiten, punten waarvan GroenLinks vindt dat ze binnen 10 jaar bereikt moeten worden, is er één van Groninger huize. Daarnaast is een motie aangenomen met de oproep om congressen voortaan op een centrale locatie te houden. Onze afdeling is medeondertekenaar van deze motie. Op de landelijke website is een overzicht te vinden van de nieuw vastgestelde uitgangspunten en prioriteiten. Een verslag van het Toekomstcongres kun je elders in deze Klinker lezen. Over de voorbereiding van het congres was onze afdeling minder tevreden. De informatie hierover werd laat en onvolledig aan de afdeling doorgegeven. Daarnaast zijn er moties en prioriteiten van onze afdeling niet in de congreskrant verschenen, terwijl ze wel tijdig en volgens de voorgeschreven procedure waren ingediend. Het afdelingsbestuur gaat hierover een officiële klacht indienen bij de organisatie van het congres.

verkiezingscongres

Terwijl het Toekomstcongres amper voorbij is, kunnen we ons al op het volgende congres voorbereiden. Op 7 maart vindt in Utrecht

een verkiezingscongres plaats. Hier worden het verkiezingsprogramma en de kandidatenlijst vastgesteld voor de verkiezingen van het Europese Parlement. Daarvóór zal een lijsttrekkerreferendum plaatsvinden. Democratisch als onze partij is, heeft elk lid de mogelijkheid mee te bepalen wie lijsttrekker mag worden. Stemgerechtigde leden krijgen in januari een stemkaart toegestuurd. Amendementen op het programma moeten vóór 11 januari worden opgestuurd. Aanmelden voor het congres kan van 7 januari tot 7 februari.

wetenswaardigheden

Het bestuur heeft zich de laatste tijd georiënteerd op de mogelijkheden voor een nieuw ledenadministratiesysteem. Het huidige systeem voldoet niet (meer) aan de eisen van een modern, efficiënt zoekstelsel. We verwachten binnenkort met een oplossing te komen. Het werk van de bestuursassistenten

wordt hiermee veraangenaamd. Het secretariaat zou ook heel erg blij zijn als werkgroepen na hun vergadering de gebruikte koffie- en theekopjes afwassen en de keuken netjes achterlaten. Helaas gebeurt dit nu niet altijd.

In de vorige Klinker heb je kunnen lezen over het Stadsdiner. Tijdens de ALV van november is de inschrijving hiervoor officieel geopend. Je kunt je nog steeds aanmelden via stadsdiner@groenlinksstad.nl. Op deze ALV hebben we ook gespeeld wat er volgens onze leden aan het pand zou kunnen veranderen. Daartoe is een enquête uitgedeeld. Was je niet aanwezig op de ALV, maar heb je wel een mening over een eventuele herinrichting van ons pand? Dan kun je je suggesties doorgeven aan het secretariaat.

Tenslotte wil ik je nog attent maken op twee interessante bijeenkomsten in het nieuwe jaar. Op vrijdag 9 januari vindt vanaf 17:00 uur in ons pand de traditionele nieuwjaarsborrel plaats. Bijgesloten in deze Klinker vind je een uitnodiging voor deze gezellige borrel. Vervolgens is op donderdag 22 januari Wijnand Duyvendak in ons Politiek Café om te discussiëren over de klimaatproblematiek. We gaan dan met hem in gesprek over hoe we de klimaatcrisis het beste kunnen aanpakken.

Namens het bestuur,
Gijs van der Kroef **GK**

Amendementenbijeenkomst 6 januari

Dinsdag 6 januari vindt op het pand een bijeenkomst plaats over het verkiezingsprogramma van de Europese Parlementverkiezingen. Het bestuur wil je daarmee in de gelegenheid stellen om amendementen op het programma in te dienen. Dit kan als individu of als werkgroep. Het ingediende

amendement wordt vervolgens op de bijeenkomst in stemming gebracht. Mocht het amendement een meerderheid halen, dan wordt het namens onze afdeling landelijk ingediend.

Je kunt amendementen per mail bij ons secretariaat indienen tot

uiterlijk maandag 5 januari. Overigens is het ook mogelijk om los van de afdeling een amendement in te dienen. Voorwaarde hierbij is wel dat minimaal 15 leden je amendement ondersteunen. De deadline voor het landelijk indienen van amendementen is 11 januari. **GK**

Welke kant gaan we op?

Nieuw beginselprogramma GroenLinks

Op 22 november waren 400 leden in Tilburg bijeen om tijdens het Toekomstcongres te stemmen over de nieuwe uitgangspunten van GroenLinks. Bij de voorbereiding was binnen verschillende afdelingen forse kritiek op het conceptprogramma: het programma zou niet duidelijk maken waar GroenLinks voor staat en te weinig concrete voorstellen bevatten. Diverse amendementen zijn ingediend met voorstellen tot aanscherping. Tot het laatst toe werd er flink gelobbyd en bleef het spannend hoe de einduitslag zou uitvallen.

door Lidwien Schuitemaker

Als afdeling Groningen stonden we niet alleen in onze kritiek dat het ontwerpbeginselfprogramma zo algemeen was opgesteld, dat vrijwel elke politieke partij hiermee in kan stemmen. Kritisch GroenLinks noemde het conceptprogramma zelfs 'een kleurloos wensenlijstje'. Door het gemis aan concrete stappen hoe de 'mooi geformuleerde' doelen te bereiken, onderscheidt GroenLinks zich niet of nauwelijks van de andere politieke partijen, was een veelgehoorde kritiek. Groen wil tegenwoordig iedereen zijn - de VVD heeft zich kortgeleden uitgeroepen tot groenrechts-, het linkse verdwijnt steeds meer uit het gezichtsveld en dat de partij internationaal georiënteerd is, valt alleen nog maar tussen de regels te lezen.

internationalisering

Vooraf met betrekking tot het vraagstuk van internationalisering onderscheidde GroenLinks zich in het verleden duidelijk van de andere (linkse) partijen. Het belang van eerlijke verdeling van rijkdom op wereldschaal, de noodzaak van versterking van verschillende internationale organisaties om dit doel te bereiken, en het streven naar wereldvrede zijn voor GroenLinks van begin af aan belangrijke richtlijnen geweest. Hoe groter de verbanden waarbinnen landen samenwerken, hoe kleiner de kans op oorlog en economische wantoestanden.

Dat we in onze beginselen groen, sociaal, open en democratisch zijn, diende volgens de motie van de landelijke werkgroep NoordZuid dan ook aangevuld te worden met een vijfde hoofdstuk 'Wij zijn internationaal'. Het partijbestuur ontraadde deze motie met het argument dat internationale solidariteit door het hele stuk heen verwerkt is. Een ruime meerderheid van de aanwezige leden stemde echter voor de motie, waardoor het internationale karakter van GroenLinks net zoveel aandacht zal krijgen als de andere zwaartepunten. In deze tijden van toenemend nationalisme geen overbodig perspectief, waarmee onze partij zich duidelijk blijft onderscheiden van de andere politieke partijen.

economische groei

In het debat over globalisering, economische groei en kredietcrisis gingen verschillende voor- en tegenstanders van een actieve politiek van bevolkingsbeperking met elkaar in discussie. Eén van de argumenten van de voorstanders van bevolkingspolitiek - dat de bevolkingsgroei een van de belangrijkste oorzaken is van onze milieuproblemen - is praktisch gezien onjuist. Verreweg het kleinste deel van de wereldbevolking neemt het grootste deel van de vervuiling voor haar rekening. Bovendien laten de rijke industriële landen al decennia lang de tendens zien van afnemende bevolkingsgrootte bij toenemende welvaart. Een an-

der bezwaar tegen bevolkingspolitiek is dat deze al snel zou kunnen leiden tot dwang en Chinese toestanden (waar pasgeboren meisjes worden doodgemaakt omdat men liever een jongetje heeft en geslachtsselectie plaatsvindt waardoor een overschot aan jongens ontstaat). Het uitgangspunt dat de politiek zich niet dient te bemoeien met de kindervens van de burgers kreeg tijdens het stemmen over de amendementen de meerderheid.

Over de vraag of de economie mag blijven groeien als dat ten koste gaat van ecologische duurzaamheid, waren de Congresleden duidelijk: een ruime meerderheid stemde voor het primaat van ecologisch welzijn boven economische groei. De vraag is of dit een gelukkige keuze is: een toenemende wereldbevolking bij een dalende wereldproductie kan rampzalige gevolgen hebben. Bovendien, betekent economische groei automatisch ecologische schade? Door afbouw en uiteindelijk verbod van vervuilende productiemethoden en stimuleren van schone energieopwekking, recyclebare producten en kwalitatief goede en noodzakelijke goederen en diensten, hoeft productiestijging niet strijdig te zijn met een schoon milieu. Ook zullen de armste bevolkingsgroepen in de rijke en arme landen niet blij zijn met de economische krimpgedachte, zij hebben tot nu toe niet of nauwelijks deel gehad aan de economische groei.

links

GroenLinksleden blijven een groot vertrouwen houden in toenemende privatisering en de werking van het marktmechanisme in publieke sectoren: het voorstel om tegen privatisering van overheidstaken in bijvoorbeeld onderwijs, zorg en infrastructuur te stemmen, werd afgestemd. De aanwezigen kozen voor het veel zwakkere alternatief waarin de overheid slechts eindverantwoordelijkheid houdt voor de algemene voorzieningen. De vraag blijft of dit niet een onmogelijkheid is: privatisering van deze sectoren betekent juist dat de overheid zich hieruit terugtrekt en daarmee haar macht en invloed hierover verliest. De praktijk van de reeds geheel of gedeeltelijk geprivatiseerde sectoren (openbaar vervoer, gezondheidszorg, post en telefonie, gas- en elektriciteitsvoorziening) geven weinig reden tot optimisme: we kunnen onze klok niet meer gelijkzetten op de vertrek- en aankomsttijden van treinen en bussen; onze gezondheid is een koopwaar geworden die onderhevig is aan winst en verlies; poststukken komen laat of niet aan en de arbeidsvoorwaarden van werknemers in de postsector zijn sterk verslechterd, energiebedrijven zijn voor klachten niet bereikbaar, et cetera.

Onze afdeling riep met haar motie sociale rechtvaardigheid op tot de noodzaak van het maken van een economische analyse van de huidige situatie waarin multinationals de wereld regeren, de verhouding tussen rijk en arm steeds schever wordt en de wereldvrede bedreigd blijft. Deze motie kreeg onvoldoende aanhang maar soortgelijke gedachten werden ook en misschien nog wel beter verwoord in amendement 15, ingediend door verschillende afdelingen en werkgroepen. In dit amendement staat onder meer dat internationale solidariteit en sociale rechtvaardigheid slechts te bereiken zijn via een herverdeling van macht en middelen. En via een andere

economische ordening waarin de markt gestuurd wordt door een democratische inbreng van overheid, werknemers, werkgevers en consumenten. Dit amendement werd met een duidelijke meerderheid, 238 stemmen voor en 146 tegen, aangenomen, ondanks het afwijzende advies van het partijbestuur.

vrede en veiligheid

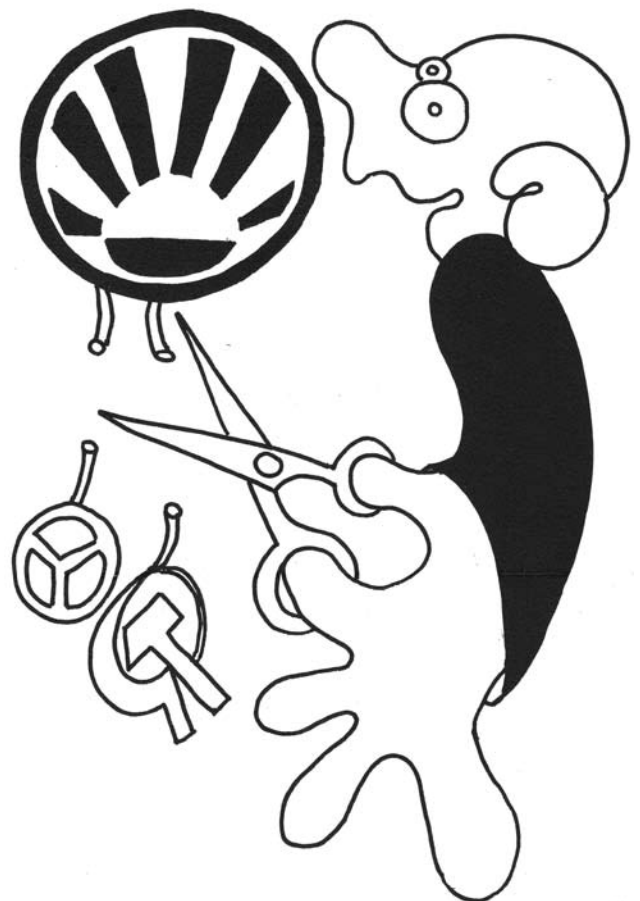
Een van de veel gehoorde kritiekpunten op het ontwerpbegin-selprogramma was de geringe aandacht voor het vraagstuk van vrede en veiligheid. De pacifistische traditie was in het concept beginselprogramma nauwelijks terug te vinden. Ook tijdens de stemming over de amendementen haalden niet alle voorstellen tegen oorlog en voor ontwapening de eindstreep. Met maar twee stemmen verschil werd het voorstel verworpen om ons als GroenLinks maximaal te verzetten tegen oorlogen en imperiumdrang. Het voorstel van het partijbestuur om gewapend ingrijpen alleen als laatste redmiddel toe te passen, als alle niet-militaire middelen geen uitkomst bieden en als er tevens een begin is van verzoening en wederopbouw, werd aangenomen en uitgebreid met de tekst die aanvankelijk in prioriteit 24 stond. Hierdoor is het streven naar de afschaffing van clusterbommen en massavernietigingswapens zoals kernwapens onderdeel van de uitgangspunten geworden, net als de noodzaak om militaire interventies in geval van genocide alleen in VN verband te ondersteunen.

republiek

Het voorstel om het uitgangspunt "wij zijn democratisch" aan te vullen met "GroenLinks is voorstander van een republiek", werd met een duidelijke meerderheid aangenomen. Daarmee is een einde gekomen aan de jarenlange discussie op partijcongressen over de vraag of we de republieke staatsvorm expliciet als streven moeten formuleren.

Even ontstond de indruk dat we op een PvdA congres waren. Tijdens haar toespraak gaf Femke Halsema drie keer een compliment aan Wouter Bos voor zijn optreden in de kredietcrisis, en dat terwijl deze minister van Financiën medeverantwoordelijk is voor het ontstaan van de huidige economische neergang. Gelukkig was het applaus uit de zaal niet al te luid.

Hoewel met het conceptbeginselprogramma de grote lijnen al vastlagen, is de tekst door de aangenomen amendementen op bepaalde punten belangrijk aangescherpt. Dit geeft hoop op een groenere en linkser toekomst. **GK**

Discussie nieuwbouw SoZaWe duurt voort

De gemeenteraad discussieert al vele maanden over de toekomstige huisvesting van de dienst SoZaWe. Het besluit is nog altijd niet gevallen en nu uitgesteld tot maart 2009. GroenLinks heeft in december laten weten dat nieuwbouw op het Europapark onze voorkeur heeft.

Nieuwe huisvesting voor de dienst SoZaWe is noodzakelijk. Dat staat voor iedereen in de raad vast. De huidige 'Zwarte Doos' heeft veel gebreken. Het is bovendien te klein voor de diensten SoZaWe (de Dienst Sociale Zaken en Werk), CWI (Centrum voor Werk en Inkomens) en UWV (Uitvoeringsinstituut Werknemers Verzekeringen) die van het Rijk moeten worden samengevoegd. De sluiting van CWI's elders in de provincie betekent nog meer cliënten voor de stad. Nieuwe huisvesting was aan het CWI en SoZaWe overigens al beloofd toen ze de Zwarte Doos in gingen. De genoemde datum van 2011 is inmiddels onhaalbaar geworden, het streven is nu 2013. De vraag is nu dus waar de nieuwe huisvesting moet worden gerealiseerd.

Het College heeft al een tijd geleden nieuwbouw op het Europapark voorgesteld. Op verzoek van de raad is extra onderzoek gedaan naar herbouw aan de Eendrachtskade. Veel partijen, ook GroenLinks, houden SoZaWe namelijk graag dichtbij de binnenstad. Het extra onderzoek heeft uitgewezen dat er grote nadelen kleven aan herbouw op de huidige locatie. Daarmee is de vraag aan de orde welke prijs je

wilt betalen voor behoud van SoZaWe aan de Eendrachtskade.

Wat GroenLinks betreft, valt die prijs te hoog uit. Niet alleen financieel - want herbouw aan de Eendrachtskade kost inderdaad een aantal miljoenen meer - maar ook op andere gebieden. De wensen voor dienstverlening en privacy kunnen niet worden uitgevoerd zoals gepland. De Sociale Dienst zal moeten verhuizen naar locaties verspreid over de hele stad, om daarna weer terug te keren. Er is een groot risico op meer vertraging, vanwege de onderhandelingen met de eigenaar van de Zwarte Doos en de onduidelijkheid over het vertrek van de Voedsel en Waren Autoriteit. Ook uitvoering van de duurzaamheidsdoelstellingen valt duurder uit aan de Eendrachtskade.

GroenLinks heeft van het begin af aan gezegd dat de kansen die de verzameling van SoZaWe, UWV en CWI biedt moeten worden gegrepen. De dienstverlening kan substantieel worden verbeterd als de nieuwbouw goed wordt aangepakt, bijvoorbeeld door de aanleg van een 'marktplaats' op de begane grond waar alle informatie voor cliënten voorhanden is. Op het Europapark kan in feite aan alle eisen worden voldaan die je maar aan nieuwbouw voor de diensten zou kunnen stellen, en dat tegen lagere kosten. De locatie is ook nog optimaal bereikbaar met het openbaar vervoer voor mensen uit de regio. Dat is belangrijk geworden nu CWI's elders in de omgeving moeten sluiten.

Helaas is het Europapark niet de binnenstad, maar is het Europapark nu echt 'ver weg'? Het is 900 meter verder van de binnenstad dan de Eendrachtskade; het is voor de meeste uitkeringsgerechtigden in de stad dichterbij of even ver. Ook is deze locatie goed bereikbaar met het openbaar vervoer en het ligt in een gebied dat volop in ontwikkeling is.

Kortom, het is niet voor niets dat CWI en UWV, de Cliëntenraad en de Ondernemingsraad van SoZaWe allemaal naar het Europapark willen. GroenLinks steunt hen in hun wens voor klantvriendelijkheid, kwaliteit en bereikbaarheid. De raad is voorlopig nog verdeeld. SP en Student & Stad delen het standpunt van GroenLinks. VVD en de Stadspartij houden vast aan de Eendrachtskade. De andere partijen hebben nog geen definitief standpunt ingenomen. **GK**

Mattias Gijsbertsen

FRACTIE

Transitiestad Groningen

Transition Towns (transitiesteden) hebben het doel om burgers in hun eigen stad, wijk, dorp of streek voor te bereiden op de combinatie van een permanente oliecrisis (*peak oil*) en de gevolgen van klimaatverandering. Deze initiatieven zijn een begin van de omslag naar een radicaal duurzamere samenleving die zich richt op lokaal geproduceerd voedsel, energie, bouw materiaal, et cetera, waardoor we minder afhankelijk worden van buitenlandse industrieën en fossiele brandstoffen. Het TT-concept gaat over oplossingen en laat zien hoe je die zelf organiseert. Het doet een beroep op de eigen inzichten, wijsheid, creativiteit en ervaringen. Een lokale eenheid bestaat uit werkgroepen die zich bezighouden met bouwen

en wonen. De aandachtsgebieden economie, educatie, energie, voeding, gezondheid en transport zijn in ontwikkeling. Het klinkt ambitieus, maar de ontwikkelingen in Engeland laten zien dat deze beweging snel kan groeien. Twee jaar geleden nam de Engelsman Rob Hopkins het initiatief tot de eerste *Transition Town* in Totnes. Inmiddels zijn er meer dan vijftig Engelse gemeenten die zichzelf *Transition Town* mogen noemen. Hun burgers werken voortvarend aan bewustwording en bedenken zelf oplossingen, die ze vervolgens uitvoeren.

Inmiddels is het idee van *Transition Towns* naar Nederland overgewaaid en beginnen zich hier de eerste *Transitions Towns* te ontwikkelen. Ook in Groningen is een enthousiaste groep mensen in zo'n verband bezig. Onder de naam 'Transitiestad Groningen' willen ze in onze stad oplossingen zoeken voor energie- en milieuproblemen. Er zijn inmiddels twee zeer goed bezochte bijeenkomsten geweest waar met veel enthousiasme werd gebrainstormd over wat wij als burgers zelf kunnen doen om onze stad groener te maken. Op 9 december organiseerde *Transition Town Groningen* haar tweede bijeenkomst. Het thema was "*Peak oil*" en de gastsprekers waren Paul Hendriksen (*Transition Town Deventer*) en onze stadjer Joop Boer, die zelfvoorziening in de praktijk brengt en het boek 'Olieslaaf' schreef.

Op zondag 14 januari wordt er weer een bijeenkomst georganiseerd, in de 'De Groene Zon' van de Wiershoek (Beijumerweg 20 Beijum). Daar wordt een Cubaanse film vertoond over de energietransitie die Cuba in de jaren negentig moest doormaken nadat dit land in een ernstige energiecrisis

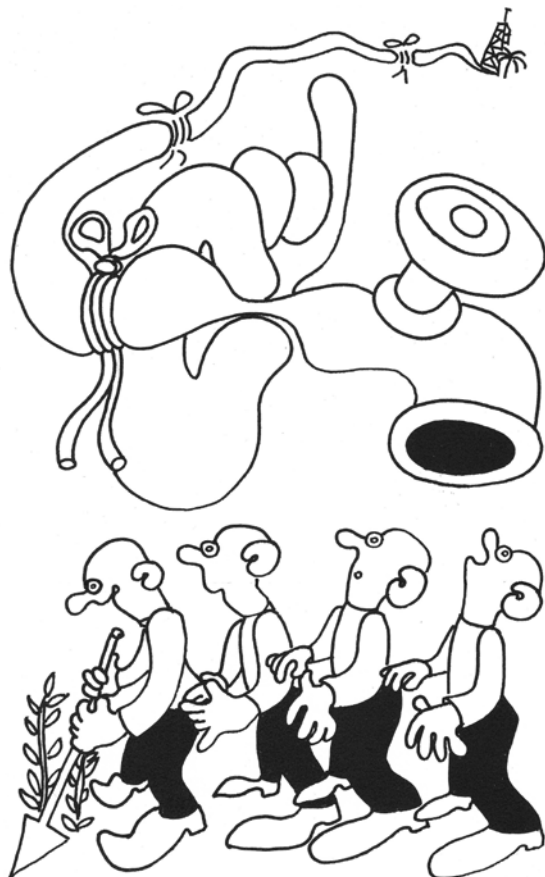
terecht was gekomen als gevolg van het uiteenvallen van de Sovjet-Unie. De film laat zien hoe burgers in Cuba zelf oplossingen zochten en vonden voor het energietekort. De bijeenkomst begint om 14.00 uur en de toegangsprijs is 3,50 euro.

Op donderdagavond 29 januari vindt een bijeenkomst van *Transitiestad Groningen* plaats in ons GroenLinkspand aan de Coehoorsingel 87. Op die avond wordt een film vertoond van een presentatie van Rob Hopkins, de bedenker en oprichter van *Transition Towns*. Helder en met veel Engelse humor zet hij uiteen waarom *Transition Towns* belangrijk zijn en hoe ze werken. Na de pauze gaan de deelnemers zelf aan de slag om te kijken hoe we in Groningen onze schouders eronder kunnen zetten. Meer informatie vind je op www.transitiontowngroningen.nl.

De bijeenkomst begint om 19.45 uur en de toegangsprijs is 3,50 euro **GK**

Frans Zwitser

ALTERNATIEVE WEEETJES

Nieuwe Kansen

Het nieuws heeft de afgelopen maanden grotendeels in het teken gestaan van de systeemcrisis die de kapitalistische wereldorde op zijn grondvesten doet schudden. Inmiddels lijkt een complete herstructurering van het monetaire stelsel, een nieuw verdrag van Bretton Woods, onvermijdelijk. Gelukkig gaan er ook steeds meer stemmen op de broodnodige economische en financiële hervormingen te koppelen aan een overgang naar een echt duurzame, groene economie. Aan links nu de uitdaging om te laten zien dat een crisis altijd ook nieuwe kansen biedt.

door Ger Bosma

Begin december debatteerde de Tweede Kamer een dag lang over de oorzaken van de huidige wereldwijde beurs- en kredietcrisis. Niet ten onrechte. Sinds september houdt de financiële malaise de wereld in een verlamdende greep. Al veel langer is bekend dat er enorme structurele weeffouten zitten in het mondiale financiële stelsel, dat de afgelopen jaren steeds meer trekken ging vertonen van een op uiteenspatten staande zeepbel. (zie ook het artikel in de vorige Groene Klinker van Lidwien Schuitemaker) Door gebrek aan onafhankelijk toezicht en een een blinde focus op korte termijn winstmaximalisatie was het stelsel de afgelopen jaren zo instabiel geworden dat het zelfs de normale conjuncturele krimp van de economie niet kon overleven. En er waren nog veel grotere problemen.

piramidespel

De kredietcrisis openbaarde zich vanaf de zomer van 2007, als gevolg van de stagnerende Amerikaanse huizenmarkt. In de jacht op bonus- en salaris hadden dubieuze tussenpersonen nieuwe huiseigenaren vaak opgezadeld met wurghypotheek, hypotheek waarbij na 2 jaar, als gevolg van de kleine lettertjes in het contract, de woonlasten verdrie- of verviervoudigden, kortom onbetaalbaar werden. Daarnaast werden veel hypotheek gefinancierd door alvast een voorschot te nemen op de waardevermindering van het huis. Banken liepen daarmee weinig risico zolang de huizenprijzen daadwerkelijk stegen. Maar bij een snel

inzakkende huizenmarkt en de grote toename aan gedwongen verkopen, werden deze onderpanden al snel waardeloos en dus onverkoopbaar. Dit versterkte de crisis op de huizenmarkt exponentieel.

Het was een schaamteloos piramidespel, waarbij hypotheekverstrekkers probeerden zoveel mogelijk van deze feitelijk onaflosbare hypotheek aan de man te brengen, voordat het kaartenhuis onherroepelijk in zou storten. Iedere bank die had belegd in dit soort onverantwoorde hypotheek, moest door de huizenmarktcrisis ineens miljarden afschrijven en kwam daardoor acuut in problemen. Zelfs in de kern gezonde banken die zich verre hadden gehouden van de besmette subprime hypotheek raakten in moeilijkheden, niet in de laatste plaats door het grotendeels stilvallen van het systeem van interbancaire leningen.

recessie

De Amerikaanse overheid speelde in veel opzichten een kwalijke rol. Het land is praktisch failliet als gevolg van een onbetaalbare staatschuld. De regering Bush voert al jarenlang zeer kostbare oorlogen die (morrend, maar toch) gefinancierd worden door de rest van de wereld. Verder ontbrak door doorgesloten deregulering elk zinvol toezicht op het functioneren van de Amerikaanse financiële markten. Toen de kredietcrisis zich aandeed, reageerde de Amerikaanse regering bovendien bijzonder halfslachtig. Na aanvankelijke omvangrijke interventies om hypotheekbanken Freddie Mac en Fannie Mae overeind te houden, besloot de Republikeinse regering

- zeker ook ingegeven door een ideologische afkeer van staatsinterventisme - half september de grote bank Lehman Brothers niet meer te steunen. Voorspelbaar genoeg ging deze daarop prompt failliet en alle andere grote Amerikaanse banken wankelden. Ook in de rest van de wereld raakten banken in grote problemen.

Overheden, lang vermaledijd door neoliberale economen, waren -nu de vrije markt opzichtig faalde- als enigen nog in staat om het wereldwijde financiële systeem draaiende te houden. Op Keynesiaanse wijze moesten zij met tientallen miljarden over de brug komen om banken overeind te houden. Veel banken werden in korte tijd genationaliseerd of overgenomen, zoals in Nederland gebeurde met Fortis-ABN Amro. Omdat ook de beurskoersen vanaf september spectaculair omlaag duikelden, werd pijnlijk duidelijk hoe kwetsbaar veel beursgenoteerde bedrijven eigenlijk zijn. Zowel institutionele beleggers als particulieren verloren onvoorstelbare hoeveelheden geld. Beleggers likken voorlopig hun wonden, want de economische onzekerheid is verre van voorbij. Bedrijven en consumenten schuiven geplande bestedingen op de lange baan, waardoor na de virtuele, nu ook de reële economie krakend tot stilstand komt. Selffulfilling prophecy of niet, de recessie wordt zo een onontkoombaar feit.

vluchttheuvel

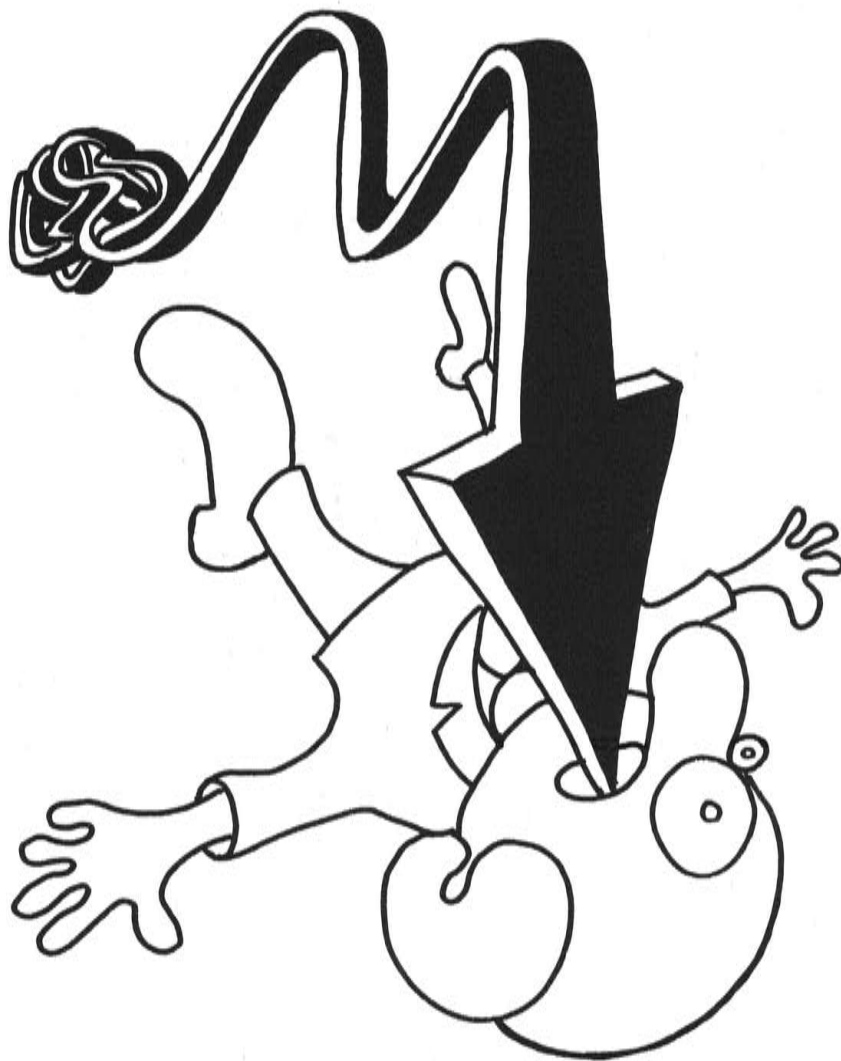
Terug naar de Nederlandse context. Het is duidelijk dat de open Nederlandse economie ook te lijden zal hebben onder het econo-

mische zwaar weer dat op ons af stevent. De maatregelen die minister van Financiën Wouter Bos heeft genomen zijn van links tot rechts tamelijk positief ontvangen en volgens economen ook grotendeels in lijn met wat je onder deze omstandigheden zou moeten doen. Bemoedigend is in ieder geval dat Bos van meet af aan de oorzaken van de crisis haarscherp duidde: "De hele crisis betekent de definitieve teloorgang van een systeem dat is gebaseerd op hebzucht, onverantwoorde risico's en perverse beloningen. Deze vorm van kapitalisme is voorbij." Laten we het met hem hopen.

Het is evenzeer duidelijk dat Bos, na een moeilijke periode waarin de PvdA schommelde tussen de 15 en 20 zetels en zichzelf aangeschoten wild leek, de laatste weken onmiskenbaar de vruchten plukt van zijn goed passende rol van financieel crisismanager. De PvdA zit inmiddels weer rond de 33 virtuele zetels en profiteert (veel meer nog dan het CDA) van het feit dat in tijden van tegenspoed de kiezer toch geneigd is het veilige politieke midden op te zoeken. Murwgebeukt door de eindeloos stroom aan negatieve berichten over de beurs en de economie die de media over hem uitstort, is de burger nu vooral geneigd zich zorgen te maken over de eigen economische toekomst.

hors categorie

Ik heb al eerder geschreven over de keerzijden van de huidige mediocratie, waarbij elk onderwerp dat door de media wordt opgepikt in mum van tijd redeloos uitvergroet wordt en zo zijn eigen dynamiek creëert. Vaker niet dan wel alle kenmerken van een hype krijgt, in de regel ook ter exclusie van andere onderwerpen. Alsof er een vacuum wordt getrokken, waardoor het lijkt alsof in de wereld niets anders er meer toe doet. De kredietcrisis is in dat opzicht hors categorie, aangezien alle media maandenlang volkomen gedomineerd werden

door de kredietcrisis en de dalende beurskoersen. Er was simpelweg geen ontkomen aan.

De laatste weken verplaatst de media-aandacht in Nederland en elders zich onmiskenbaar, welhaast verlekkerd, richting de concrete symptomen van economische neergang die de geanticiperde recessie aankondigen. Spectaculaire omzetsdalingen van bedrijven, werktijdverkorting, sluitende fabrieken en dalende huizenprijzen. Er is een morbide tendens waarneembaar bij de media om in de jacht op de kijker vooral dit soort negatieve nieuws te brengen. Het is inmiddels moeilijk objectief vast te stellen in hoeverre de kredietcrisis een in beton gegoten realiteit is, of een door de media gevoede collectieve psychose, waarvan we het over een paar maand onvoorstelbaar vinden dat we er zo mateloos door gebiologeerd waren. Dat dat niet eens

ondenkbaar is, is op zichzelf reeds een bijzonder verontrustende gedachte.

Hoe het ook zij, ikzelf beschouw het momentum van deze crisis liever als een positieve kracht, die mogelijkheden biedt om het huidige onevenwichtige economische systeem te vervangen door een duurzamer, sociaal rechtvaardiger en groener alternatief. Klimaatverandering, milieuverniëting en schrijnende armoede, het zijn stuk voor stuk thema's die net als de sanering van het monetaire stelsel een wereldwijde gecoördineerde aanpak vergen. Het gevoel van urgentie is nu voldoende aanwezig om daadkrachtig te handelen. Laat links daarbij voor de verandering eens de toon zetten. Als het lukt om deze impasse voortvarend aan te pakken, dan gloort er ook hoop om op andere belangrijke dossiers eindelijk vooruitgang te boeken. **GK**

Zomaar een dag uit de zomer van 2018

Een zonnige toekomst

December. De tijd van terugkijken. Eigenzinnig en toekomstgericht als een GroenLinkser behoort te zijn, permitteer ik me hier de vrijheid om juist vooruit te kijken.

door Gijs van der Kroef

Zomaar een dag uit de zomer van 2018. De zon schijnt uitbundig. Toch vallen er grote schaduwen over de Grote Markt. Dit komt niet door het Groninger Forum. Er is immers rekening gehouden met de zonnestand en de schaduwval. Sterker nog: op het groene dakterras is het heerlijk toeven. Ditzelfde grasdak zorgt er overigens voor dat het lekker koel blijft in het gebouw, zonder gebruik te hoeven maken van energieverpillende airconditioners. Duurzaam bouwen is goed doorgedrongen in het Groningse. De hele wijk Meerstad - die als het gevolg van de definitieve teloorgang van de Blauwe Stad versneld gebouwd is - bestaat uit duurzame bebouwing. Ach ja, de Blauwe Stad. Gedeputeerde Calon had een kleine misrekening gemaakt bij het onder water laten lopen van het land. Gevolg hiervan was dat alle (overigens nog niet verkochte) percelen óók onder water kwamen te staan. Het was uiteindelijk premier Aboutaleb die Calon ervan wist te overtuigen dat hij toch echt moest opstappen nadat de motie van wantrouwen Statenbreed was aangenomen.

duurzaamste stad

Duurzaam bouwen is een begrip geworden. Groningen maakte zijn slogan 'er gaat niets boven Groningen' waar door op dit gebied koploper te zijn. Bijkomend voordeel hiervan was dat de doelstellingen om de duurzaamste stad te worden al in 2013 - één jaar nadat Karin Dekker burgemeester is geworden - bereikt waren. Dit creëerde de mogelijkheid om meer te investeren in een andere belangrijke doelstelling: fair trade-stad worden. Ook in dit doel slaagde de Stad met ge-

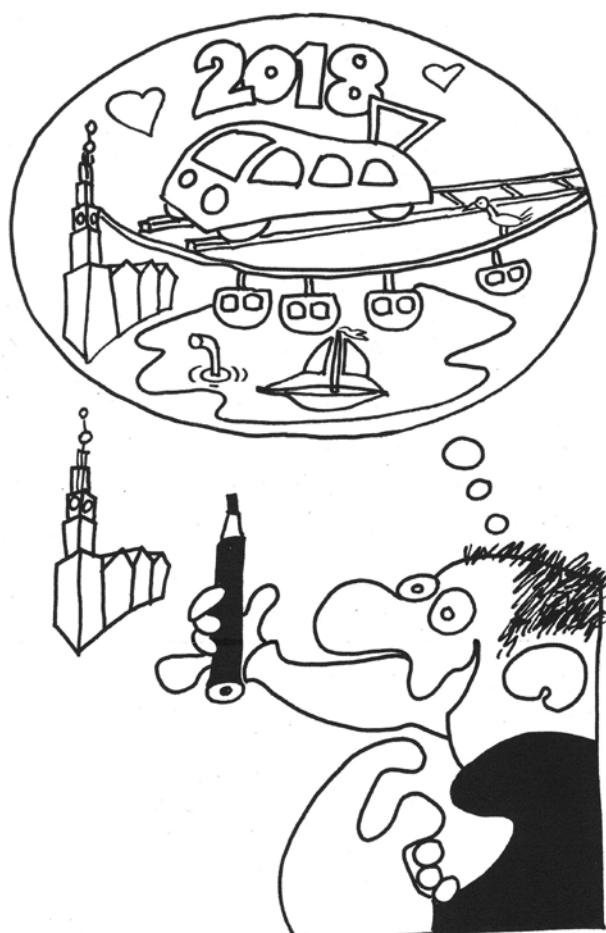
mak. Dat Groningen ook als éérste stad deze titel kreeg, kwam zonder enige twijfel doordat GroenLinks intussen de grootste partij van de Stad was geworden. De gemeenteraadsverkiezingen van 2010 waren al zeer gunstig verlopen. Als gevolg van het onderlopen van de halve provincie Groningen (de Blauwe Stad werd iets meer blauw dan stad en bovendien veel groter), vond er al snel na deze verkiezingen een gemeentelijke herindeling plaats. Na de hierop volgende vervroegde verkiezingen kwam GroenLinks in alle resterende gemeenten als de grootste partij uit de bus.

tramhalte Forum

Terug naar de Grote Markt. Om meer precies te zijn: tramhalte Forum. In het nabijgelegen Forum wordt er door de trouwe bezoekers en toevallige passanten gedebatteerd in de centrale hal. De laatste onderzoeksresultaten van Motivaction zijn te zien op de - op zonne-energie werkende - beeldschermen. Het is gebleken dat de sociale groepen van kosmopolieten, postmaterialisten en de postmoderne hedonisten in omvang enorm zijn gegroeid. Steeds meer mensen kiezen bewust voor een open, milieuvriendelijke levensstijl. Bezoekers van het Forum discussiëren over de vraag of regeringspartijen D66 en GroenLinks zich nu niet al te nadrukkelijk gaan profileren, nu hun potenti-

eel zo lijkt te groeien. Dreigen mederegeringspartijen PvdA en CDA niet al te grijs te kleuren bij zoveel profileringsdrang?

We zijn nog steeds op de Grote Markt. Ondanks dit zonnige verhaal en de zonnige weersomstandigheden vallen er schaduwen over de Grote Markt. Deze worden veroorzaakt door hele grote palen. Deze palen houden een kabelbaan omhoog. Een kabelbaan die alleen door toeristen gebruikt wordt. Officieel is deze nog steeds bedoeld voor werknemers van het UMCG. Om de bouwkosten van de kabelbaan vergoed te zien, vraagt het UMCG echter een forse prijs voor het kaartje. De inmiddels in gebruik zijnde tweede tramlijn vanuit Meerstad naar Kardinging blijkt een veel goedkoper alternatief. **GK**

College komt met groene plannen

In de commissie Beheer en Verkeer van begin december stonden twee groene plannen van het college van B&W op de agenda: het jaarprogramma Duurzaamste Stad 2009 en het Groninger Water- en Rioleringsplan. De fractie kan zich heel goed vinden in beide ambitieuze nota's, die duidelijk maken dat Groningen ernst maakt met het streven de duurzaamste stad van Nederland te worden.

In het Jaarprogramma Duurzaamste Stad wordt een breed scala van maatregelen aangekondigd voor het duurzamer maken van de stad, met

als speerpunten energiebesparing in de bestaande woningvoorraad (vooral sociale woningbouw), energiebesparing in scholen en het stimuleren van duurzame bedrijvigheid. In totaal is er 7,5 miljoen euro beschikbaar om het programma uit te voeren. Vooral energiebesparing bij bestaande sociale huurwoningen is erg belangrijk,

omdat er veel energiewinst valt te halen en omdat mensen met lage inkomens hierdoor minder last hebben van de sterk gestegen energiekosten. Op twee punten valt volgens ons nog veel winst te behalen: opwekking van duurzame energie (zon, wind, warmte/koude opslag) en beperken van de uitstoot door het verkeer (auto's en bussen). We hebben wethouder Jannie Visscher (SP) gevraagd hier in het programma voor 2010 meer aandacht aan te besteden.

Het Groninger Water- en Rioleringsplan 2009-2013 is een beleidsplan waarin de duurzame waterambities voor de komende vier jaar worden geformuleerd. Het is voor het eerst dat water en riolering geïntegreerd in één plan worden behandeld. Voor een deel

gaat het plan over de uitvoering van de Europese Kaderrichtlijn 'Water voor de Stad'. Volgens deze richtlijn moet de gemeente zorgen voor voldoende waterberging, een goede waterkwaliteit en voor goede ecologische omstandigheden. Men denkt dit te bereiken door een reeks maatregelen, variërend van de aanleg van waterberginggebieden, afkoppeling van regenwater en sanering van riooloverstorten tot de aanleg van natuurvriendelijke oevers. Opvallend is het plan om een gedifferentieerd rioolrecht in te

voeren, waarbij de hoogte van het rioolrecht varieert met de grootte van het verhard oppervlak van het perceel. Hier geldt het principe: de vervuiler betaalt. De gemeente wil het verhard oppervlak terugdringen door subsidiëring van niet-verharde tuinen en voor de aanleg van groene daken.

Onze fractie ondersteunt deze maatregelen en wil alleen meer aandacht voor invoering van het brede waterspoor, waarbij alle kosten die verband houden met water (rioolrecht, zuiveringsheffing, waterschapslasten en drinkwaterwinning) in de prijs van water verwerkt worden. Hierdoor wordt ook het principe 'de vervuiler betaalt', goed toegepast. **GK**

Harrie Miedema

FRACTIE

Geen reden voor tevredenheid **Pardon?!? ... Asielbeleid?**

Op 15 november jl. heeft in de kapel van het gebouw van Humanitas een meeting plaatsgevonden van vertegenwoordigers van organisaties die zich in het verleden hebben ingezet voor invoering van de pardonregeling, een regeling die ten onrechte ook wel 'generaal pardon' wordt genoemd. Aan de orde was de vraag of deze organisaties (initiatieven) zichzelf moeten opheffen of al dan niet onder een andere noemer hun strijd voor een rechtvaardig en humaan asielbeleid moeten voortzetten. De Provinciale GroenLinks werkgroep was deze zaterdag bijna voltallig aanwezig.

door Guus Bons

Asieladvocaat mr. Pieter Bogaers opende de vergadering met een uitleg over de werkelijke gang van zaken in de rechtspraak van asieladvocaten. Hij schetste een treurig beeld over het gebrek aan tijd en financiële middelen die de overheid beschikbaar stelt voor advocaten om asielzoekers juridisch bij te staan, een recht dat hen op grond van internationale verdragen toekomt. Weliswaar heeft staatssecretaris Albyarak de tijdsduur van de 48-uurs procedure verlengd (naar 8 dagen) maar dat is in Bogaers'visie slechts een cosmetische maatregel.

Indien de politiek werkelijk waarde hecht aan een zorgvuldige procedure, dan zou een periode van drie maanden voor toetsing van het nader verhoor meer recht doen aan het vluchtverhaal van de asielzoekers. Sinds de jaren negentig is het beleid van opeenvolgende regering erop gericht zo weinig mogelijk asielzoekers toe te laten en de verhalen van asielzoekers bij voorbaat als niet geloofwaardig te beschouwen. De meeste asieladvocaten hebben de indruk dat de IND zich vrijwel uitsluitend baseert op de officiële ambtsberichten, die aanvechtbaar zijn en rapportages van Amnesty, Human Rights Watch en Defence for Children negeert.

omgekeerde bewijslast

In de publicaties van Bogaers wordt hierover uitvoerig uitleg

gegeven. Ook de volstrekte ondeskundigheid van de IND komt ter sprake. Onderzoek door de IND is volgens Bogaers in tegenstelling tot zijn eigen 'biografische methode' niet op wetenschappelijke verkregen kennis gebaseerd, subjectief en zo in strijd met zo'n beetje alle rechtsprincipes die wij voor de eigen burgers hanteren. Rechtsongelijkheid dus.

Typerend hiervoor is de bejegening van asielaanvragers beschuldigd van schending van mensenrechten, de zogenaamde 1F-dossiers. Is het in ons rechtssysteem normaal zo dat de aanklager de bewijslast moet leveren, in de 1F-zaken is het net andersom. Voormalige officieren van de Afghaanse veiligheidsdienst Khad en van de Hezb-i-Wahdat-beweging (ca. 1000 man) zouden zich volgens het landenrapport (gebaseerd op Pakistaanse bronnen) allemaal schuldig hebben gemaakt aan oorlogsmisdaden tijdens het communistische bewind in Afghanistan in de jaren tachtig. Op grond daarvan wordt deze groep categorisch een verblijfsvergunning geweigerd. Dat ze géén oorlogsmisdaden hebben begaan is natuurlijk moeilijk te bewijzen en de Hoge Raad neemt altijd het landenrapport als uitgangspunt.

tussen wal en schip

Voor de ontwikkeling van de betrokken kinderen is een dergelijke langdurige procesgang rampzalig: ze mogen pas na 10 jaar een zelfstandi-

ge aanvraag voor verblijf indienen. Helaas heeft ook de druk die vanuit de UNCHR op Nederland wordt uitgeoefend (om omzichtig met deze zaak om te gaan) geen verlichting gebracht. Deze kinderen hebben zich verenigd en komen op voor hun rechten, zoals die in het VN verdrag zijn neergelegd (zie de website: www.ikschaammevoornederland.nl). Uit de ervaringen van de aanwezigen kwam duidelijk naar voren dat er nog steeds uitgeprocedeerden zijn die tussen wal en schip vallen door bovengenoemde redenen en feitelijk ook recht hebben op een verblijfsvergunning. Ook sprak men de vrees uit dat indien de asielprocedure niet drastisch wordt gewijzigd, er over een aantal jaren opnieuw een groot aantal schrijnende gevallen zullen ontstaan en er opnieuw een bijzondere maatregel nodig zal zijn. Consensus was er om de strijd voor een rechtvaardig en humaan asielbeleid voort te zetten.

Men was het erover eens dat, nu in Nederland de gedachte heerst dat alles 'geregeld' is, men beter de naam 'Van Harte Pardon' kan mijden. Dit zou, gelet op de heersende opinie, waarschijnlijk contraproductief werken ondanks de zeer goede reputatie van deze beweging. De komende tijd zal er nagedacht worden over een nieuwe naam en over de te volgen strategie. **GK**

Horeca hobby's

in de horeca. Ik rook in de horeca, en alleen in de horeca!

Ik erger me dus groen en geel als mensen, en dan helemaal overheden, mij dat willen verbieden. Ik snap best dat roken slecht voor me is, en ook nog dat het slecht is voor anderen. Maar het moet wel een keuze zijn. In de kroegen waar ik rook, daar rookt iedereen (ja, ook het personeel). Blijf uit onze buurt

met betweterige praatjes en controleurs. Er zijn in Groningen nu zeker honderd kroegen waar ze naar tevredenheid niet roken, dat is een meerderheid. Wat is er mis mee als wij in de rest lekker wel roken?

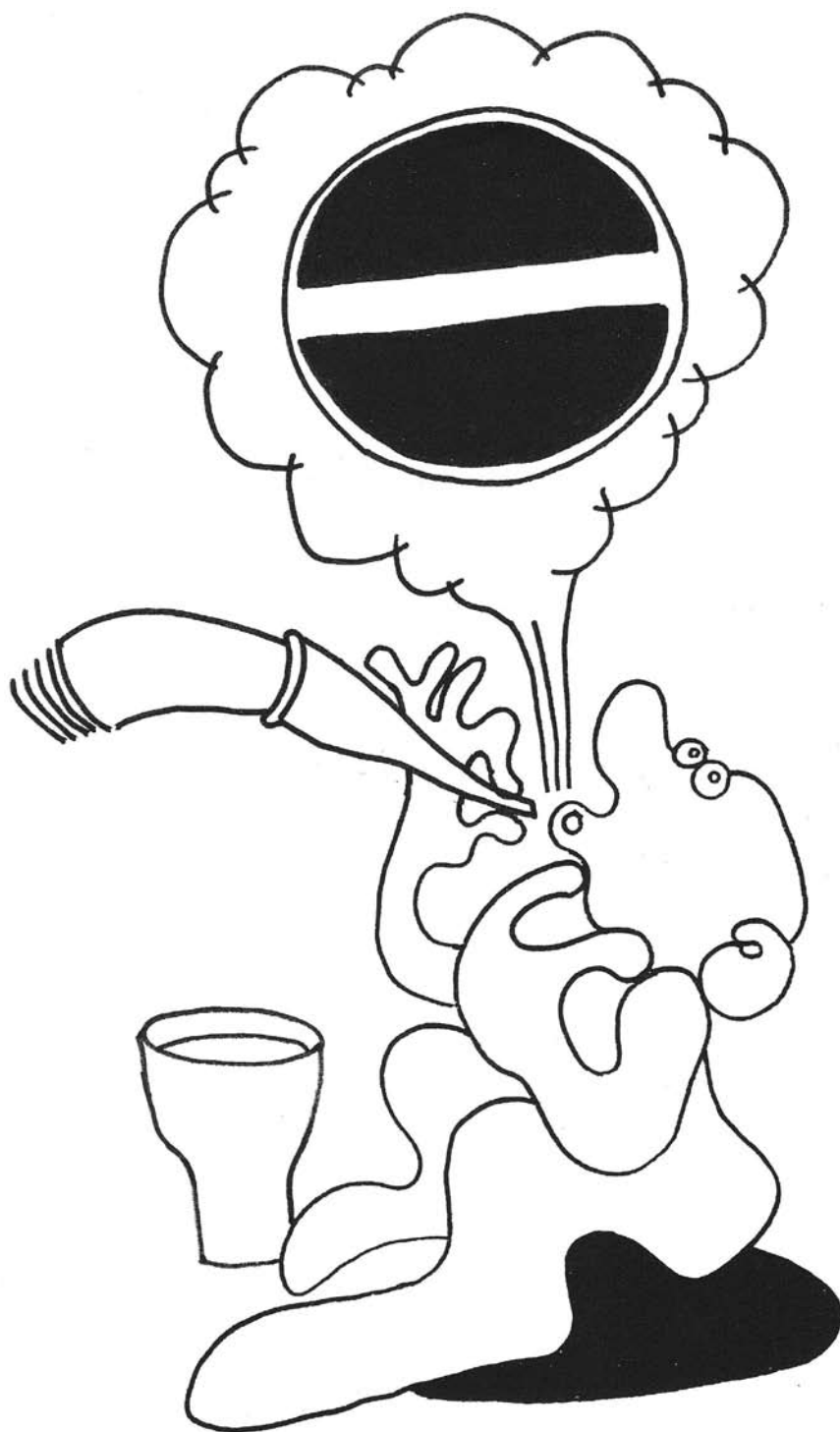
Ik eis mijn basisrecht om mij te kunnen ontspannen. Dit gaat over keuzevrijheid! **GK**

Harm van der Veen

De meeste rokers beginnen in hun tienerjaren met roken. Zij zijn onzeker en in hun experimenteerdrijf vinden zij het vaak stoer om met een sigaret in de mond gezien te worden.

Ikzelf werd in mijn tienerjaren ook geplaagd door diepgewortelde onzekerheden en een voorkeur voor alles wat slecht voor me was. Maar ik maakte meestal een rationele afweging bij de keuze van mijn verslavingen. Koffie was goed voor het wakker worden (en blijven), alcohol bracht mij in een weergaloze roes en de hashpijp hielp mij de verrotte wereld even te vergeten. Roken daarentegen deed me weinig, ik merkte weinig van toestandsveranderingen en was me heel bewust van de negatieve medische consequenties. Mijn voornaamste reden om niet te gaan roken was echter: de rokers die willen stoppen. Hoe vaak hoorde ik van mensen die definitief willen stoppen met koffie, alcohol of hasjiesj? Je hoort het wel eens, maar hoeveel rokers kende ik die NIET willen stoppen?

Tja, ik moet bekennen: ik ben er zo één. Ik ben nu bijna veertig en sinds een klein jaar rook ik graag een sigaartje. Niet de hele dag, niet zo heel veel, ik rook niet als ik thuis ben en ik heb geen rookpauzes nodig op mijn werk. Maar het roken helpt mij als ik gewoon even wil relaxen, en dat relaxen, dat doe ik

Vorbij hyperconsumptie, haast en hufferigheid

Geluk van Femke Halsema

Ik was zeer benieuwd naar het nieuwste boek van Femke Halsema. Als de politiek zich met begrippen als 'geluk' gaat bezighouden, ontstaat bij mij een gevoel van wantrouwen. En nu kwam de aanvoerder van mijn eigen partij met een boek over geluk. De buitenkant van het boek vond ik zonder meer afstotend. Als een suikerspin roept het je toe 'koop mij, proef mij, ik ben lekker'. Wel een mooie vondst want het brengt daarmee zeer dwingend de ondertitel van het boek in beeld: overconsumptie.

door Frans Zwitser

In het eerste deel van "Geluk, overconsumptie" schetst Femke Halsema de westerse mens die zijn geluk zoekt in hyperconsumptie. Meer, meer, meer, winkel in, winkel uit. De hyperconsument heeft haast en gedraagt zich hufferig. In deze beschrijving spaart zij zichzelf niet door ook haar eigen kooplust aan de kaak te stellen. Naar mijn gevoel beschrijft ze de consument hier als een te willoos slachtoffer van de reclamewereld. Ze gelooft dan ook niet in het 'opgeheven vingertje'; dat heeft alleen maar een averechts effect in een (groot?)mondige samenleving. Een moreel appèl slaat niet aan, want in iedere mens

Femke Halsema

schuilt een hebbert en prijsvechter, die de verleiding van de advertenties en vitrines niet kan weerstaan, ook al weet hij eigenlijk wel beter. Bovendien wil bijna niemand die sukkel zijn die als enige gaat consuminderen.

Femke probeert ons geweten gerust te stellen dat met consumeren niets mis is; het is goed voor onze economie. Ze schrijft "Laat er geen misverstand over bestaan: economische krimp is slecht voor elke samenleving". Een wel heel stellige bewering, die naar mijn idee ook conflicteert met ander observaties van Femke. Is een permanente economische groei werkelijk onder alle omstandigheden een voorwaarde voor ons welzijn of geluk? Femke Halsema lijkt zelf met die vraag te worstelen. Ze constateert dat onze hyperconsumptieve samenleving drijft op verlangens die nooit vervuld raken. En ze erkent bovendien dat welvaart een bovengrens heeft waarboven meer welvaart de burger niet gelukkiger maakt. Dan wordt het toch wat vreemd om vast te blijven houden aan het idee dat economische groei onder alle omstandigheden goed zou zijn.

groei en krimp

Volgens Femke is het voor een samenleving dus niet goed als de economie krimpt. Ze waarschuwt er zelfs voor dat krimp een desastreus psychologisch effect op de burger heeft. Je kunt je afvragen of dat psychologische effect echt zoveel met die krimp zelf te maken heeft of meer met de angst ervoor.

Een angst die door de hele politiek wordt gevoed. Ik had graag gezien dat we daar doorheen proberen te prikken met GroenLinks. In dit boek wordt naar mijn smaak de economische groei teveel als een heilige koe op een sokkel gezet. En wat moet er dan gebeuren met onze veel te grote ecologische voetafdruk? In een wereld waar de bevolking nog steeds schrikbarend hard groeit en onze ecologische voetafdruk veel te groot is, ontkom je er niet aan om moeilijke vragen te stellen. Die mis ik in dit boek. Ik had zo graag gelezen dat economische krimp ook een instrument kan zijn om ons welzijn te vergroten. Vanwaar die verslaving aan groei?

aanbevelenswaardig

Ondanks mijn kritiek op de manier waarop Femke met groei en krimp omgaat, heb ik vele passages in het boek met grote instemming gelezen. De manier waarop Femke pleit voor een zachtere samenleving waarin de mens centraal staat, is erg mooi. Ook haar pleidooi voor meer flexibiliteit rond arbeid - een aanvulling op het enige jaren eerder door haar en Ineke van Gent geschreven manifest "Eerlijk delen" - is gedurfd en verfrissend. Het boek is geen afgerond geheel. Veel ideeën over hoe we de samenleving plezieriger kunnen maken, passeren de revue. Wat dat betreft is het boek zeer aan te bevelen. Femke prikkelt ons om over een hoop zaken opnieuw na te denken. Iedereen met een roodgroen hart kan ik Geluk dan ook aanbevelen om te lezen. **GK**

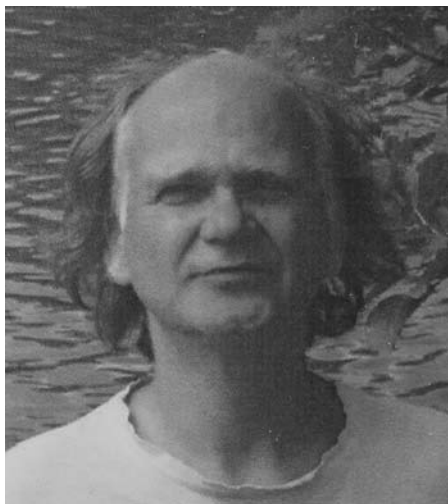
De jaren zeventig in alternatief Groningen

Slecht weder van Eisso Post

Het was een goed moment, dat Eisso Post mij belde met de vraag of ik zijn boek Slecht weder voor de Groene Klinker wilde lezen en recenseren. Ik had net het boek Geluk van Femke Halsema uit, waarin ze een paar keer refereerde aan de jaren zeventig en dit deed me daar wat weemoedig naar terugverlangen. Eisso bood me wat troost met zijn beschrijving van een periode waarin mensen nog geloofden dat met wat goede wil en creativiteit de wereld een paradijs kon worden.

door Frans Zwitser

'Slecht weder' leest alsof je door een oud fotoboek bladert waarin talloze mooie, hilarische, dramatische en soms ook trieste gebeurtenissen elkaar in snel tempo afwisselen. Een periode waarin jonge mensen met lange haren op blote voeten in lange jurken de stad onveilig maakten. Eisso ontziet zichzelf en zijn vrienden- en kennissenkring niet in zijn beeldend geschreven werkje. Het is een voortdurend geploeter van lieve mensen, die het allemaal erg goed bedoelen, vaak langs elkaar heen praten, veel plezier hebben, maar ook regelmatig hun enkels verstuiken. Het verhaal begint in het jaar 1974, wanneer de negentienjarige Eisso als student Groningen binnen komt waaien en daar al snel de *scene* ontdekt. Eisso maakt ons deelgenoot van zijn speurtocht als adolescent, op zoek naar liefde, gezelligheid en vooral ook naar zichzelf.

Eisso Post

De personen in het boek zijn allemaal authentiek, maar hun namen zijn veranderd. Begrijpelijk maar wel jammer, want nu wordt het toch soms als een fotoboek waarin de mensen met een klein zwart balkje voor hun ogen worden afgebeeld. Aan de andere kant maakt dat het lezen ook wel weer spannend, zeker voor ingewijden. 'Ah, die Daan uit de Eenhoorn moet natuurlijk de welbekende Jeroen zijn'. En bij zo'n ontdekking krult bij de lezer onweerstaanbaar een glimlach omhoog. Het is een aantrekkelijke geschiedschrijving geworden van rode en roze acties. Acties van CPN-ers (communisten) en PSP-ers (pacifisten), van anarchisten en 'werkschuw tuig'; van feministen en mannenpraatgroepen. Een tijd van bezettingen en kraakacties; van veel feesten bij mensen thuis en in Vera; van eethuisjes-zonder-stoelen, maar ook van de treinkaping bij Wijster. Eisso schrijft verder veel over de muziek uit die jaren. Hij doet dat zoals bij alles waar hij over schrijft, *en passant*. En toch hoor je de muziek weer. Erg knap, hoe hij vaak met weinig woorden sferen weet terug te roepen. Het boek maakt je

op een heel aardige manier duidelijk dat die tijd van hooggespannen verwachtingen en naïeve onschuld ver achter ons ligt en niet meer terug kan komen. Maar toch houdt Eisso ons met zijn ontboezemingen uit de jaren zeventig ook een lachspiegel voor van de tijd waarin we nu leven. Ik kan dit boek iedereen aanbevelen die nog eens ontspannen wil terugblikken naar die periode waarin de bomen de hemel in leken te groeien. Een aanrader, om gezellig rond de midwintertijd aan je oude vrienden voor te lezen.

Slecht weder is - in stijl - niet bij de gewone boekhandel te krijgen. Je kunt het voor 16,90 euro bestellen via www.boekscout.nl/html/boek.asp?id=534. Het boek is ook telefonisch te verkrijgen bij Eisso Post zelf (tel. 050-3124018). **GK**

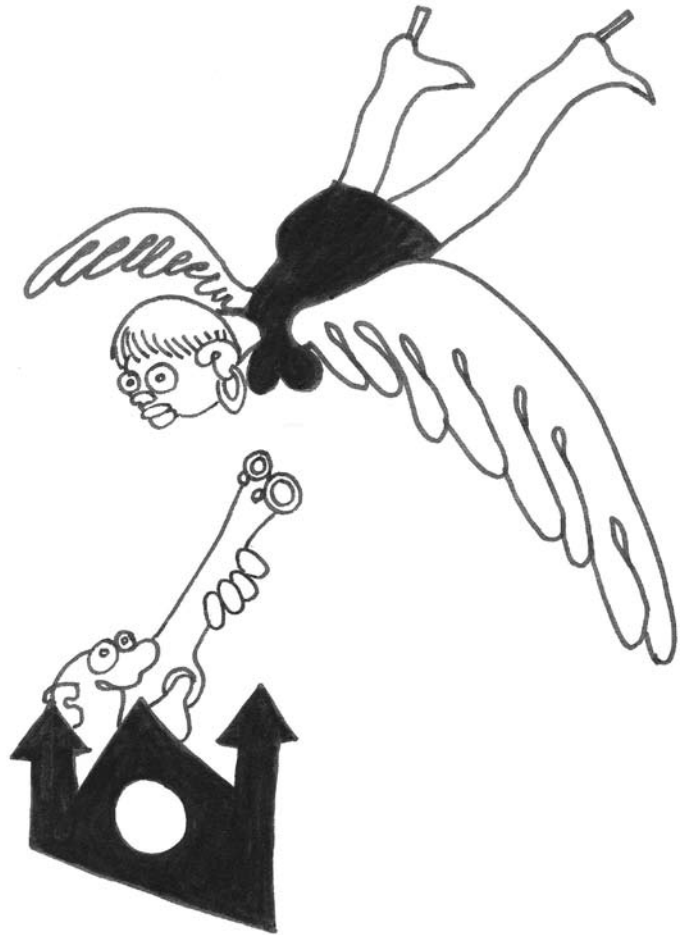

Haagse bluf

GeenStijl

Enige weken geleden moest Ella Vogelaar, de minister van wonen, wijken en integratie vertrekken van Wouter Bos. Haar functioneren was volgens de PvdA-top onhoudbaar geworden. Voortdurend slecht en onhandig optreden in de pers en snoeiharde aanvallen van Wilders werden haar fataal. De dolksteek in de rug die zij van haar eigen partij kreeg had tot gevolg dat bij 'rechts' de vlag uitging. Zij vonden haar van meet af aan 'knettergek' vanwege haar genuanceerde visie op het integratiebeleid en de multiculturele samenleving. Steeds maar weer werd haar optreden op de site 'GeenStijl' rond haar aftreden herhaald op tv.

"Geen vertoning" was de algemene opinie bij het journaal op het Binnenhof. Haar niet onder stoelen of banken gestoken afkeer van de manier van interviewen die men bij 'GeenStijl' hanteert, kan ik eigenlijk heel goed begrijpen. Afzeiken is de term die hierop van toepassing is. Een week voor haar gedwongen aftreden hadden we een pittig debat in de Kamer over de affaire rond de SS Rotterdam. Bij de aankoop van dit schip is woningcorporatie Woonbron uit Rotterdam betrokken, die hier een mooi sociaal project van wil maken voor de achterstandswijk Katendrecht. Er is daar veel misgegaan en de corporatie heeft grote risico's genomen. De Tweede Kamer vroeg zich af of de minister op tijd van haar bevoegdheden gebruik had gemaakt om de corporatie tot de orde te roepen. Mag een corporatie haar geld gebruiken voor dit soort maatschappelijke investeringen of moet zij zich beperken tot woningbouw? Ik vind het aanvaardbaar dat er ook maatschappelijk geïnvesteerd wordt. Dat kan zeker bijdragen tot een goede ontwikkeling van wijken.

Bovendien had de minister wel degelijk de vinger aan de pols bij Woonbron. Maar de pers rook vooraf al bloed en vroeg mij hijgerig of ik zou stemmen voor een motie van wantrouwen van de SP. Deze partij is eigenlijk tegen maatschappelijke investeringen van corporatiegelden. De huizen willen ze opknappen maar de woonomgeving mag niet voor rekening komen van de corporatie. Kortom de jacht op Vogelaar was ingezet. Ik heb daar niet aan meegedaan en uiteindelijk werd de motie alleen gesteund door de PVV en Verdonk. De laatste had niet eens aan het debat had meegedaan.

Anderhalve week later viel het doek alsnog voor de minister. En binnen één dag stond haar vervanger klaar. Het was een goed voorbereide actie. Mijn analyse is dat binnen de PvdA diepe verdeeldheid heerst over de aanpak van integratie. Moeten we stoer of soft zijn? Vogelaar werd te soft bevonden en moest vertrekken. En dat terwijl zij alleen maar stelde dat onze samenleving aan verandering onderhevig

is en dat wij minder krampachtig met diversiteit moeten omgaan. Insluiten in plaats van uitsluiten. Het hoofd koel en het hart warm houden. Problemen niet ontkennen, maar oplossingen zoeken, zodat iedereen in de Nederlandse samenleving kan meedoen. Je niet laten ringeloren door Wilders en Verdonk. Vogelaar was op de goede weg, zij had een uitgesproken mening en een eigen stijl van optreden. Hoe is het mogelijk dat deze vrouw, die buiten de Kamer zo succesvol is, binnen de Kamer wordt afgebrand? Een hele trieste affaire die weer eens laat zien hoe naar politiek kan zijn. Moed en tegendraadsheid worden weer eens onterecht niet beloond.

Het goede nieuws is dat er een motie van mij is aangenomen om zes miljoen (!) euro beschikbaar te stellen voor meer groenvoorzieningen in de Vogelaarwijken. Ik zou zeggen: laat daar vooral duizend bloemen van bloeien...

Een kleurrijk 2009 gewenst! **GK**

Ineke van Gent

De Groene Klinker, jaargang 19, nummer 3, december 2008
 redactieadres: Coehoornsingel 87, 9711 BR Groningen
 klinker@groenlinksstad.nl
 redactie: Ger Bosma, Julia Driessen, Harm van der Veen
 hoofdredacteur: Frans Zwitser,
 eindredacteur: Lidwien Schuitemaker
 vormgever: Micha Boon
 cartoons: Gabor Lodi
 adreswijziging/bezorgklachten: tel. 050 – 3189550 of e-mail
 secretariaat@groenlinksstad.nl
 aan dit nummer werkten mee: Ineke van Gent, Annie Postma, Gijs van der Kroef, Guus Bons, Mattias Gijsbertsen

en Harrie Miedema.
 Foto pagina 17: Rinne Post

De Groene Klinker wordt gedrukt bij CopyRight Groningen
 De Groene Klinker is het blad van GroenLinks Groningen Stad en wordt gratis verspreid onder alle leden in de stad Groningen. Niet-leden kunnen een abonnement nemen. Binnen de stad kost een jaargang 6,50 euro. Mensen die buiten de stad wonen en het blad via de post ontvangen betalen 13,00 euro. De bedragen zijn over te maken op gironummer 3497497 van GroenLinks o.v.v. Groene Klinker.
 De redactie is onafhankelijk en bepaalt

de inhoud van het blad. Lezers van de Groene Klinker krijgen van de redactie alle ruimte om zelf kopij aan te leveren of te reageren op in de Klinker verschenen artikelen. Daaruit volgt dat opgenomen artikelen niet noodzakelijk het standpunt van GroenLinks Groningen Stad weergeven. Bijdragen van meer dan 700 woorden in overleg met de redactie. De redactie legt verantwoording voor haar beleid af op de GroenLinks Algemene Ledenvergadering.

De verschijningsdatum van de volgende Klinker is vrijdag 23 januari. De kopijsluiting is op maandag 12 januari, 18.00 uur.

TELEFOONLIJST & COLOFON

GroenLinks, Coehoornsingel 87
 secretariaat@groenlinksstad.nl
 www.groenlinksstad.nl
 050 – 3189550

Afdelingsbestuur
 Margien Bouma, voorzitter 050 – 3114864
 Arjen Nolles (vice-voorzitter) 06 – 41240526
 Daniël Broersema, penningmeester 06 – 23270196
 Gijs van der Kroef, secretaris 06 – 13705440
 Victor Möhlmann 06 – 28888607

Wethouder
 Karin Dekker 050 – 5267221

Gemeenteraadsfractie
 Fractiekamer, Grote Markt 1 050 – 3130748
 groenlinks@raad.groningn.nl
 Drewes de Haan 050 – 3139387
 Harrie Miedema 050 – 3141844
 Hans-Paul Klijsma 050 – 5276239
 Mattias Gijsbertsen 06 – 42882755
 Annie Postma 050 – 5490709

Dwars Groningen
 Lotte Willemsen, voorzitter, 06 20 89 33 03
 DwarsGroningen@gmail.com

Landelijk
 Partijbureau Utrecht 030 – 2399900
 Tweede Kamerfractie 070 – 3183030
 Ineke van Gent, Tweede Kamerlid 050 – 5271210
 Pieter van Niekerken, Gronings partijraadslid 050 – 5772878
 Claude Ravisé, Gronings partijraadslid 050 – 5256222

Contactpersonen werkgroepen
 Politiek Café, Gijs van der Kroef 06 – 13705440
 Werk en Inkomen, Mattias Gijsbertsen 06 – 42882755
 Milieu, Harre Miedema 050 – 3141844
 Buitenland, Fennie Stavast 050 – 3125009
 Onderwijs, Annie Postma 06 – 27528565
 WMO, Annie Postma 06 – 27528565
 Internet, Frans Zwitser 050 - 5716626
 Permanent campagne team, Gijs van der Kroef 06 – 13705440

Alle activiteiten zijn op het GroenLinks pand, tenzij anders vermeld.

Maandag 22 december:
10.00 uur Permanent Campagne Team

Maandag 5 januari:
20.00 uur Werkgroep Politiek Café

Dinsdag 6 januari:
20.00 uur Amendementen bijeenkomst

Woensdag 7 januari:
20.00 uur Bestuursvergadering
20.00 uur Redactievergadering Groene Klinker
20.00 uur Extra raadscommissie Beheer en Verkeer over de tram, stadhuis

Vrijdag 9 januari:
17.00 uur Nieuwjaarsborrel

Maandag 12 januari:
Deadline Groene Klinker

Woensdag 14 januari:
14.30 uur Raadscommissie Financiën en Veiligheid, stadhuis
20.00 uur Redactievergadering Groene Klinker
20.00 uur Raadscommissie Onderwijs en Welzijn, stadhuis

Zaterdag 17 januari:
10.00 uur Eindredactievergadering Groene Klinker

Dinsdag 20 januari:
20.00 uur Bestuursvergadering

Woensdag 21 januari:
16.30 uur Raadscommissie Beheer en Verkeer, stadhuis
20.00 uur Raadscommissie Ruimte en Wonen, stadhuis
20.00 uur Raadscommissie Werk en Inkomen, stadhuis

Donderdag 22 januari:
20.00 uur Politiek Café met Wijnand Duyvendak

Vrijdag 23 januari:
Verschijsing Groene Klinker jrg. 19, nr. 4

Woensdag 28 januari:
16.30 uur raadsvergadering, stadhuis

Donderdag 29 januari:
19.45 uur Bijeenkomst Transition Towns

